

Finans Norges innspill til utdannings- og forskningskomiteens behandling av statsbudsjettet for 2024

Bevilgningene til universiteter og høyskoler: IKT-utdanningene må prioriteres

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til universiteter og høyskoler for å finansiere 255 nye studieplasser. Dette inkluderer noen studieplasser i IKT. Samtidig skal de midlertidige studieplassene fra Utdanningsløftet fases ut. Finans Norge er bekymret for at IKT-utdanningene ikke blir høyt nok prioritert.

Finansnæringens hovedutfordring fremover er å få dekket behovet for IKT-kompetanse. Finans Norges medlemsundersøkelse, Kompetansesjekken 2022, avdekket at majoriteten i finansnæringen (77 prosent) har et udekket kompetansebehov. 88 prosent av næringen har behov for mer kompetanse innenfor IKT fremover. Stadig flere virksomheter meddeler at de må ansette nye personer for å dekke kompetansebehovene framover, men at det er for få personer med relevant IKT-kompetanse i arbeidsmarkedet.

Det er et velkjent problem at Norge har flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser innenfor IKT. Potensialet for å øke utdanningene er stort, men studiekapasiteten er en flaskehals. Skal Norge fortsette å være en pådriver for digital og grønn omstilling, må flaskehalsen i utdanningssystemet løses før problemet vokser seg enda større. At teknologiutviklingen ser ut til å kreve større breddekompetanse og samtidig minst like god spisskompetanse som i dag, stiller nye krav til utdanningssystemet.

Finans Norge har forståelse for at problemstillingen er kompleks med utfordring tilknyttet omprioritering og omstilling av fagstab, i tillegg til å rekruttere kompetente forelesere til IKT-studiene. I et svært trangt arbeidsmarked vil også undervisningspersonell innen IKT være attraktive for private bedrifter og drive lønnsutviklingen, som igjen vil gjøre det enda vanskelig for utdanningssektoren å konkurrere på lønn og andre betingelser. Fortsetter mangelen på IKT-kompetanse vil imidlertid spiralen fortsette og problemene vokse seg enda større.

At problemstillingen er krevende gjør det nødvendig at regjeringen, sammen med utdanningssektoren og partene i arbeidslivet, samarbeider tett for å finne gode løsninger. Treparts bransjeprogram for kompetanseutvikling er et viktig og velegnet tiltak. Det er viktig at partene i arbeidslivet får bidra med kunnskap om hvilke fagområder som bør prioriteres, samt hvordan studietilbud kan innrettes slik at det er mulig å kombinere med det å stå i arbeid. Det kreves imidlertid en langt større innsats for å løse utfordringene med stor mangel på IKT-kompetanse.

Finans Norge anmoder Stortinget om å utfordre regjeringen på om de foreslåtte tiltakene er tilstrekkelige til å imøtekomme arbeidslivets store etterspørsel etter IKT-kompetanse.

Den midlertidige ekstra arbeidsgiveravgiften må avvikles

Finans Norge er skuffet over at regjeringen foreslår å videreføre den midlertidige ekstra arbeidsgiveravgiften, med kun en justering av innslagspunktet som i praksis får begrenset effekt gitt en lønnsøkning på om lag 5,5 prosent i år.

For norske bedrifter og omstilling av norsk økonomi - som vil kreve høykompetent arbeidskraft, er dette svært alvorlig og bidrar til å svekke norske bedrifters konkurransekraft.

For finansnæringen, kommer denne ekstra arbeidsgiveravgiften på toppen av den allerede forhøyede arbeidsgiveravgiften som følger av finansskatten. I sum betaler nå finansnæringen 25 prosent arbeidsgiveravgift for deler av lønnsmassen, og særlig for kritiske stillinger der etterspørselen er stor og som er viktig for omstilling. Dette går spesielt utover små og mellomstore banker spredd utover hele Norge, som har en forretningsmodell som gjør at de ofte har en høyere bemanning per omsatte krone enn større banker. Finansskatten og denne ekstra arbeidsgiveravgiften er dermed konkurransevridende og kan føre til økt outsourcing og innkjøp av konsulenttenester fra andre nordiske land, og dermed flytte verdiskaping ut av Norge.

Finans Norge anmoder Stortinget om å be regjeringen avvike den midlertidige ekstra arbeidsgiveravgiften.

Om Finans Norge og finansnæringen

Finans Norge er nærings- og arbeidsgiverorganisasjon for finansnæringen i Norge og representerer om lag 240 finansbedrifter innenfor forsikring, bank og annen finansieringsvirksomhet. Samlet sysselsetter næringen nærmere 47 000 ansatte. Næringen står helt i frontlinjen av digitaliseringen og spiller en nøkkelrolle i det grønne skiftet. Finansnæringen er en betydelig næring for Norge som nasjon, både målt i verdiskapning, arbeidsplasser og forvaltningskapital. Finansnæringen representerer to prosent av sysselsettingen og seks prosent av verdiskapningen i Fastlands-Norge.